

Cikk írása a Wikipédiában – oktatási gyakorlat

Łukasz Migniewicz

A gyakorlat célja: A diákok megtanulják, hogyan kell semleges és megbízható cikkeket írni a Wikipédia szabályainak megfelelően, megértik az információk ellenőrizhetőségének fontosságát, és képesek lesznek felismerni és kijavítani a téves információkat. Emellett a gyakorlat megmutatja, milyen nehéz teljes semlegességet tartani, és milyen bonyolult lehet a tartalom moderálása és ellenőrzése az internetes tudásforrásokban.

A feladat leírása: A gyakorlat célja a Wikipédia-cikkek írási folyamatának megértése, valamint a semlegesség és a megbízhatóság fenntartásával kapcsolatos kihívások megismerése. A diákok kis csoportokban dolgoznak, és a Wikipédiában érvényes szabályok szerint saját történelmi cikkeket írnak.

Minden csoportból egy személyt kijelölnek „szabotőrnek”, akinek feladata finom dezinformáció beépítése. A többi csoportnak fel kell fedeznie és kijavítania a hibákat, ami segít megérteni, milyen nehéz felismerni a manipulációt az internetes forrásokban.

A feladat lefolytatása:

- Csoportokba osztás:** A diákokat kis csoportokba osztjuk (3–4 fő). Minden csoport kiválaszt egy személyt, aki felelős a megállapítások jegyzeteléséért.
- Téma kiválasztása:** Minden csoport kiválaszt egy történelmi témát, amelyet Wikipédia-cikk formájában fog kidolgozni (a javasolt témák listája alább található). A téma legyen elég tág, hogy különböző perspektívák bemutatására legyen lehetőség.
- A cikk szerkezetének megtervezése:** A csoportok vázlatot készítenek a cikkhez, szakaszokra osztva (pl. bevezetés, történelmi háttér, következmények) – a Wikipédia enciklopédikus formátumának megfelelően.

-
4. **Források gyűjtése:** A diákok megbízható forrásokat keresnek (könyvek, tudományos cikkek, történelmi dokumentumok) és megtanulják azokat helyesen hivatkozni – a Wikipédia ellenőrizhetőségi elvének megfelelően.
 5. **A cikk megírása:** A diákok megírják a cikket, ügyelve a semlegességre és a megfelelő formázásra. Beillesztik a lábjegyzeteket és a belső linkeket más Wikipédia-cikkekhez.
 6. **Szabotőr:** A tanár minden csoportból kijelöl egy „szabotőrt”, akinek feladata, hogy finom módon félrevezető információkat illesszen be a cikkbe (pl. hamis dátum, téves értelmezés, elfogult megfogalmazás).
 7. **Cikkek bemutatása:** A csoportok bemutatják cikkeiket, felolvassa a főbb részeket és elmagyarázva azok elkészítésének folyamatát.
 8. **A téves információk elemzése és felismerése:** A többi csoport elemzi a cikkeket, rámutatva a narratív hibákra és a források hiányosságaira, valamint megpróbálja felismerni a beillesztett téves információkat. Ezután minden csoportnak időt adnak a cikkek javítására.

Összefoglalás: A tanár a diákokkal közösen megbeszéli a cikkek írása során felmerült nehézségeket, és rámutat a források kritikus elemzésének fontosságára.

Javasolt témák történelmi cikkekhez (XX. és XXI. század):

- Izrael állam megalakulása – eredete és következményei
- Az 1917-es októberi forradalom – hatása a világra
- A XX. század 30-as éveinek nagy válsága – és ennek hatása a globális gazdaságra
- Afrikai dekolonizáció – legfontosabb események és következmények
- A berlini fal leomlása – jelentősége Európa számára
- A 2001. szeptember 11-i terrortámadások – politikai és társadalmi következmények
- Az Európai Unió létrejötte – az integráció szakaszai

-
- A COVID-19 világjárvány – globális társadalmi és gazdasági következmények
 - A 2022-es ukrajnai háború – a konfliktus kialakulása és hatása a világra
 - A csernobili atomerőmű-katasztrófa – okok és környezeti következmények
 - A ruandai népirtás 1994-ben – a nemzetközi közösség szerepe
 - Az apartheid politika Dél-Afrikai Köztársaságban – mechanizmusok és bukás
 - A kubai válság 1962-ben – a hidegháború csúcspontja
 - A globális terrorizmus 2000 után – okok és ellenszerek
 - Információs manipuláció a közösségi médiában – hatása a politikára és a társadalomra

A diákok kiválaszthatnak egyet a fenti témák közül, vagy javasolhatnak saját témát, amelyet a 20. és 21. század eseményei ihlettek, feltéve, hogy az megfelel a Wikipédia semlegességre és források ellenőrizhetőségére vonatkozó szabályainak.

A Wikipédia szabályai alapján összeállított ellenőrzőlista:

- ✓ **Semleges nézőpont:** A cikknek pártatlanul kell bemutatnia az információkat, egyik oldal sem részesülhet előnyben.
- ✓ **Ellenőrizhetőség:** A cikkben szereplő összes információt megbízható forrásokkal kell alátámasztani, amelyekhez megfelelő hivatkozásokat kell hozzáadni.
- ✓ **Saját alkotás hiánya:** A cikk nem tartalmazhatja a szerzők saját értelmezéseit vagy véleményét; kizárólag a rendelkezésre álló forrásokon kell alapulnia.
- ✓ **A cikk felépítése:** A szöveget logikus szakaszokra kell felosztani, megfelelő címsorokkal, hogy megkönnyítsük a navigációt és a tartalom megértését.
- ✓ **Nyelv és stílus:** Enciklopédikus stílust kell használni, kerülni kell a köznyelvi kifejezéseket és ügyelni kell a nyelvi helyességre.

✅ **Belső linkek:** Fontos, hogy más Wikipédia-cikkekre mutató linkeket is hozzáadjunk, hogy kontextust biztosítsunk és lehetővé tegyük az olvasó számára, hogy elmélyítse ismereteit az adott témában.

✅ **Érdekellentétek elkerülése:** A szerzők kerüljék az olyan témákról való írás, amelyekben személyesen érintettek, mert ez befolyásolhatja a cikk objektivitását.

Segédanyagok:

- [Útmutató kezdő Wikipédia-szerkesztőknek – PDF](#)
- [Wikipédia szerkesztési műhely kezdőknek – YouTube](#)
- [Hogyan írjunk új cikket – Wikipédia](#)



HI-STORYPEDIA
YOUR ENCYCLOPEDIA

cím

cikk

tartalomjegyzék

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

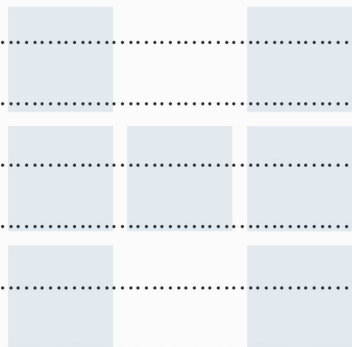
.....

.....

.....

.....

.....



Hi-story
Lessons

Teaching & learning about
20th-century European history



HI-STORYPEDIA
YOUR ENCYCLOPEDIA



lábjegyzetek